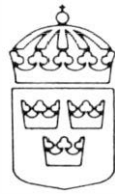

Motion till riksdagen

1987/88:Jo606

av Mats O Karlsson och Lennart Andersson (s)

om ökat stöd till resistensförädling inom
trädgårdsområdet

Mot.
1987/88
Jo606—608

Bekämpningsmedel används inom jordbruk och trädgårdsskötsel för bekämpning av ogräs, skadesvampar och skadeinsekter. Medan jordbruket i huvudsak använder bekämpningsmedel för ogräsbekämpning används sådana medel vid trädgårdsskötsel, främst för bekämpning av svampar och insekter.

Ett sätt att minska användningen av bekämpningsmedel är att i större omfattning odla sorter som inte angrips av olika skadegörare eller som inte nämnvärt skadas av dessa, dvs. att använda sorter med olika grader av resistens mot skadegörarna. Härigenom kan användningen av bekämpningsmedel i en del fall helt undvikas eller i många fall starkt begränsas.

För trädgårdsodlingen i Sverige gäller i dag restriktiva regler för användningen av bekämpningsmedel. Många länder som exporterar trädgårdsprodukter till Sverige har däremot regler som tillåter en intensivare användning eller användning av farligare gifter. Detta innebär att bekämpningsmedel som inte får användas i Sverige ändå kan framstå som sundare och mera aptitliga.

Genom att i större utsträckning odla mera resistent sorter skulle den svenska trädgårdsodlingens konkurrenskraft kunna stärkas samtidigt som användningen av bekämpningsmedel skulle kunna minskas. För den omfattande hemträdgårdsodlingen — där bekämpningsmedel endast används i ringa omfattning — skulle en ökad användning av resistent sorter innebära ett ökat och säkrare skördeutbyte. Trädgårdsprodukter utan angrepp av insekter och svampar har dessutom en bättre lagringsbarhet, vilket även det är viktigt för fritidsodlarna.

På olika håll i världen pågår arbete med att finna resistensegenskaper för olika trädgårdsväxter och att överföra dessa till nya värdefulla sorter. Det är angeläget att svenska växtförädlare kan delta i detta arbete, eftersom Sverige annars riskerar att inte få del av de framsteg som görs eller att inte kunna införa resistensegenskaperna i sorter anpassade till våra odlingsförhållanden.

Resistensforskning bedrivs i Sverige vid främst tre institutioner: Lantbruksuniversitetet, främst Balsgård samt växtförädlingsanstalterna Hammenhögs och Weibullsholm. Enligt uppskattningar som gjorts inom dessa satsas för närvarande 3—3,5 milj. kr. på resistensforskning och -förädling inom trädgårdsodling. Det finns flera exempel på att nya resistent sorter

tagits fram och lanserats under senare år. Sålunda har vid Balsgård tagits fram svarta vinbär med resistens mot mjöldagg och jordgubbar med förhöjd motståndskraft mot grönmögel. Hammenhögs har tagit fram brunfläcksresistent gurka och bladmögelresistent sallad och spenat. År 1986 var en tomatort resistent mot sammetsfläckssjuka klar vid Weibullsholm.

Anslag för växtförädling styrs via växtförädlingsnämnden, som har ansvar för växtförädling för såväl jordbruket som för trädgårdsodlingen. Anslag till nämnden tilldelas genom avtal mellan staten, LRF och SLR. Det uppgår till 34 milj. kr. per år under åren 1987—1989. Avtalet skall förnyas under 1988. Skogs- och jordbrukets forskningsråd (SJFR) har i syfte att främja en övergång till miljövänligare odlingsmetoder tilldelats ökade anslag till forskning. En del av dessa skall användas för framtagande av fler resistent sorter. Omfattningen av stödet till trädgårdsnäringen syns dock hittills vara mycket blygsam.

Det är enligt vår mening väsentligt att resistensforskningen inom trädgårdsområdet får ökat stöd med de motiv som anförts ovan. Detta kan beaktas dels i samband med att nytt avtal skall framförhandlas om växtförädlingsnämnden för tiden efter 1989, dels genom styrning av de forskningsmedel SJFR disponerar.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökade insatser för resistensförädling inom trädgårdsområdet och att hänsyn därvid även bör tas till fritidsodlingens behov av resistentare sorter.

Stockholm den 26 januari 1988

Mats O Karlsson (s)

Lennart Andersson (s)